

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige justis- og politidepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
201007547

Vår referanse
2010/01777-5 008

Dato
01.10.2010

Høring - forslag til endring i tinglysingsloven mv. (elektronisk tinglysing)

1. Innledning

Vi viser til Justisdepartementets høringsbrev av 21.06.2010 om ovennevnte. Høringsfristen er etter avtale med fungerende lovrådgiver Kari Sigurdsen utsatt til 01.10.2010.

Politidirektoratet har forelagt høringen for Namsfogden i Oslo og utvalgte politidistrikt. Vi har mottatt svar fra Namsfogden i Oslo, Romerike politidistrikt og Sogn og Fjordane politidistrikt. Uttalelsen fra førstnevnte er i sin helhet innarbeidet i direktoratets uttalelse. Uttalelsen fra de to politidistriktene følger vedlagt i kopi. Disse er i noen sammenhenger innarbeidet i direktoratets uttalelse. I andre sammenhenger er det henvist direkte til disse.

Arbeidsgruppen utreder og foreslår endringer i tinglysingsloven mv. for å tilrettelegge for elektronisk tinglysning av rettsstiftelser i fast eiendom og borettslagsandeler. Arbeidsgruppen har i sin rapport blant annet vurdert de juridiske aspektene ved elektronisk tinglysning av fast eiendom og inndrivelse av elektroniske gjeldsbrev.

Det er videre foreslått en rekke mindre lovendringer som har sammenheng med bruk av elektronisk tinglysning, herunder overgang fra dagboksrioritet til klokkeslettsrioritet, klargjøring av regler om retting av grunnboka ved feil i meldingen om tinglysning, at overdragelse av panteretter skal tinglyses, massetinglysning, kjedetinglysning og at elektroniske dokumenter skal kunne gi rett til utlegg mv. uten forutgående dom.

Politidirektoratet ser, i likhet med underliggende instanser som har uttalt seg i saken, klart effektivitetsgevinsten av å innføre elektronisk tinglysning.

I namsmyndigheten er elektronisk form delvis tatt i bruk ved at namsmannens utlegg i fast eiendom registreres elektronisk hos Kartverket gjennom Utleggsdatabasen/SIAN. Namsmyndigheten har per i dag ikke tatt i bruk elektroniske begjæringer om utlegg.

På side i åtte i rapporten omtales prøveprosjektet om elektronisk innsendelse og tinglysning av utleggspant i fast eiendom besluttet av alminnelig namsmann. Vi mener at

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

arbeidsgruppen i sin utredning med fordel kunne ha benyttet seg av den spisskompetanse som politiet ved alminnelig namsmann besitter på tvangsfullbyrdelse.

Politidirektoratet er enig i at man bør tilrettelegge for elektronisk avtaleinngåelse gjennom bruk av kvalifiserte elektroniske signaturer og elektronisk tinglysing, men mener, i likhet med Namsfogden i Oslo, at det verken er behov for eller heldig å foreta endringer i tvangsfullbyrdelsesloven i forbindelse med dette. Sogn og Fjordane politidistrikt uttaler at forslagene til endringer i tvangsfullbyrdelsesloven ”burde utredes med et enda større perspektiv dersom det er aktuelt med endringer” og påpeker herunder at arbeidsgruppen ikke har gått inn i den mer grunnleggende diskusjonen om rettssikkerhetsgarantiene knyttet til tvangsinnndrivelsen og nye utfordringer ved moderne informasjonsteknologi.

Politidirektoratet vil nedenfor i hovedsak kommentere forslagene til endring i tinglysingsloven (tingl.) § 20 og burettslagslova (brl.) § 6-5 i forhold til fjerning av spesialregel for utleggs pant og arrestforretningens prioritet, samt forslagene til endringer i tvangsfullbyrdelsesloven, som er de delene av forslaget som direkte berører namsmannens virksomhet.

2. Kommentarer

2.1 Endringer i tinglysingsloven

Tinglysing av rettigheter

Politidirektoratet er enig i at man bør gå over fra prinsippet om at det er dokumenter som skal tinglyses til at det er rettigheter som tinglyses. Det som skal tinglyses kan da dokumenteres overfor tinglysingsmyndigheten med elektronisk underskrift på et standardisert nettskjema, og behandles maskinelt der.

Det vil samtidig ved en slik omfattende lovendring med en utfasing av papirbasert tinglysing, som dertil berører store verdier, være behov for en lang overgangsperiode hvor et elektronisk system og et papirbasert system eksisterer side om side.

Klokkeslettprioritet

Politidirektoratet er enig i at det ved elektronisk tinglysing er hensiktsmessig å legge til grunn klokkeslettprioritet, jf. tinglysingsloven (tingl.) § 20, under forutsetning av at det er åpnet for at dokumenter som mottas samtidig gis lik prioritet. Prøveordningen med elektronisk tinglysing av utleggsforretninger har vist en alvorlig svakhet med dagens løsning i forhold til å få registrert flere pant på samme prioritet.

Namsfogden i Oslo viser her til at:

”Namsmannen skal avholde utleggsforretninger i den rekkefølge de kommer inn, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 7-8. Når namsmannen har mottatt to begjæringer mot samme skyldner samme dag, må forretningene avholdes slik at kreditorene gis lik prioritet i eiendommen. Det er ikke fysisk mulig å overføre begge utleggsforretningene elektronisk og samtidig. Namsmannen må enten sikre rettsvern hurtig ved å benytte elektronisk overføring og feil prioritetsfastsettelse eller innsending per post. Sistnevnte øker imidlertid faren for illojale disposisjoner i tidsrommet fra avholdelse og frem til rettsvernet er sikret.

Det bør være mulig å tilrettelegge for namsmannen også ved elektronisk overføring kan fastsette det innbyrdes prioritetsforholdet direkte eller å lage en bestemmelse om at det for utleggsforretninger som tinglyses samme dag, er avgjørende når **forretningen** er avholdt. Hva som datateknisk er den enkleste løsningen kan vi ikke uttale oss om.”

Opphevelse av prioritetsregel for utlegg og arrest

Til forslaget om endring av tingl. § 20, andre ledd og burettslagslova (brl.) § 6-5, ønsker vi å påpeke at det er svært uheldig å fjerne den særstilling som utleggsforretninger og arrestforretninger har i forhold til prioritert.

Namsmannen har ikke teknisk mulighet til å ha med seg PC koblet til saksbehandlingssystem og elektronisk forbindelse til registerfører ut i felten i forbindelse med gjennomføring av forretninger. En opphevelse av bestemmelsen i tingl. § 20 andre ledd og brl. § 6-5 andre ledd, andre og tredje punktum, åpner for at saksøkte kan unndra seg forfølgning ved å disponere urettmessig over eiendommen. Den prioritetsfordel som ligger i dagens tingl. § 20 og brl. § 6-5, 2. ledd, andre og tredje punktum, er viktige bestemmelser som gir kvalifiserte rettigheter til kreditor. Bestemmelsene er sentrale for å redusere mulighetene for kreditorunndragelse. Politidirektoratet kan ikke se at det foreligger noe behov for å endre disse bestemmelsene.

Namsfogden i Oslo uttaler seg i samme retning og bemerker at:

”Endringsforslaget er begrunnet i at det skal være en ”unødvendig komplikasjon” som dessuten gir en ”minimal fordel for utleggstakere”. Utleggsforretninger skal som hovedregel startes på saksøktes adresse. Bestemmelsen gir namsmyndigheten anledning til å oppsøke skyldner personlig, beslutte at det skal tas pant i eiendom og så dra tilbake på kontoret for å gjennomføre rettsvernsakten ved å føre beslutningen inn i saksbehandlingssystemet. Endringsforslaget innebærer at namsmannen alltid må sikre rettsvern for utlegg eller arrest, før en oppsøker skyldner. Det er klart uheldig og trolig en utilsiktet virkning av endringsforslaget.”

2.2 Endringer i tvangsfullbyrdelsesloven

Arbeidsgruppen foreslår endringer i tvfbl. §§ 7-2 og 13-2 som innebærer at også elektronisk signerte gjeldsbrev eller leieavtaler skal gi grunnlag for summarisk tvangsinn drivelse. I tillegg foreslår arbeidsgruppen å endre tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 f slik at elektroniske dokumenter omfattes av skriftstykkebegrepet og kan utgjøre et såkalt uimotsagt krav.

Politidirektoratet vil innledningsvis bemerke at tvangsfullbyrdelse i henhold til elektronisk signerte dokumenter gir særskilte utfordringer, da namsmyndigheten ikke er part i den opprinnelige avtaleinngåelsen, og ikke har vært del i den kommunikasjonen som da fant sted. Fremleggelse av skriftlig dokumentasjon for bruk av elektroniske dokumenter og elektronisk signatur, i etterkant av avtaleinngåelsen og overfor en tredjepart, byr på utfordringer. Slike problemer er lite egnet for å bli håndtert i en så rask og dokumentbasert prosess som tvangsfullbyrdelse er ment å være.

I forholdet til namsmyndigheten kan imidlertid hele problemstillingen rundt elektroniske dokumenter og elektroniske signaturer unngås ved at kreditor fremmer utleggsforretningen

med grunnlag i et skriftlig dokument, som uansett må sendes før tvangsfullbyrdelse innledes, se tvfbl. § 7-2 bokstav f. På denne måten er det unødvendig å konstruere egne systemer for å dokumentere den opprinnelige avtaleinngåelsen i forhold til namsmyndighetene. Opplysninger om selve avtaleinngåelsen bidrar til å sannsynliggjøre kravets eksistens, men det er et senere dokument (f eks inkassovarsel eller prosessvarsel jf. tvisteloven § 5-2) som er selve tvangsgrunnlaget. Ved en eventuell uenighet om kravets eksistens kan partene raskt møtes i forlikrådet. Loven er derfor ikke til hinder for inndrivelse av gjeld som springer ut av avtale inngått ved hjelp av kvalifisert elektronisk signatur eller lignende.

Namsfogden i Oslo uttaler seg sammenfallende og påpeker at rettssikkerhetsmessig kan dette være en fordel ved prosess i henhold til tvfbl. § 7-2 bokstav f. I slike saker kan skyldner få prøvet kravet rettslig i forlikrådet forut for fullbyrdelsen, mens en ellers bare kan få rettens prejudisielle prøving i forbindelse med rettens behandling av en klage jf. tvfbl. §§ 5-16 og 7-26.

Tvangsfullbyrdesloven § 7-2 bokstav a

Politidirektoratet er, i likhet med Namsfogden i Oslo, enig i at det kan være på tide å åpne for tvangsfullbyrdelse også når det er benyttet elektronisk signering av gjeldsbrev, men det må antas at behovet for en lovendring i tvangsfullbyrdesloven som følge av dette er minimalt. Det er anledning til å benytte en senere avsendt faktura, regning, purring, inkassovarsel, betalingsoppfordring mv som tvangsgrunnlag i henhold til tvfbl. § 7-2, bokstav f. Rettssikkerhetsmessig er inndrivelse etter tvfbl. § 7-2 bokstav f klart å foretrekke. Ved å innføre en ordning med direkte tvangsinn drivelse av elektroniske gjeldsbrev, jf. tvfbl. § 7-2 bokstav a, fratrar en saksøkte den ubetingede rett han har til å få prøvet kravet rettslig ved en domstol forut for fullbyrdelsen, se tvfbl. § 7-6, andre ledd, tredje punktum og det blir anledning til å avholde utleggsforretningen uten foreleggelse og varsling, jf. tvfbl. § 7-6 siste ledd og § 7-10. Forslaget medfører også usikkerhet i forhold til hvordan det skal dokumenteres at det er benyttet en slik elektronisk signeringsordning som lovgiver aksepterer, eller om det skal være tilstrekkelig betryggende at saksøker avgir en form for erklæring om at det er benyttet en ”godkjent” elektronisk løsning. Nøklene kan neppe etterprøves av namsmannen. Namsmannen har ikke deltatt i den opprinnelige transaksjonen, og det er derfor ikke lett å se hvordan en skal kunne få til en elektronisk verifisering av at det forelå en kvalifisert elektronisk signatur, uten at det bygges omfattende tekniske løsninger.

Vi kan, som Namsfogden i Oslo, ikke se at en vinner noe i forhold til hurtighet, kostnader eller rettssikkerhet ved å lage en nyordning for elektroniske gjeldsbrev, som skal erstatte dagens mulighet til inndrivelse i hht tvfbl. § 7-2 bokstav f.

Kausjonsforhold

Dagens rettstilstand i forhold til inndrivelse av kausjonskrav innebærer at selve kausjonspåtegningen må ha skjedd ved ”påskrift på gjeldsbrevet”. Dertil må de vanlige inndrivelsesklausuler være vedtatt. Dette innebærer at det ikke er anledning til å tvangsfullbyrde ”løse” kausjonsavtaler, se blant annet Rt 1979 s 473, RG 1990 s 170 og RG 1993 s. 449. Det er, som påpekt av Namsfogden i Oslo, uklart hvordan en skal forstå dette i forhold til termen ”knytter seg til” i § 7-2 andre ledd siste punktum i forslaget. Etter vår oppfatning kan det synes som om man uten nærmere begrunnelse går bort fra skillet

mellom kausjonspåtegninger i selve dokumentet og løse kausjoner. Dette fremstår som en utilsiktet virkning. Det er uheldig om det åpnes for tvangsinn drivelse i henhold til ”løse” kausjoner, når det opprinnelig er benyttet elektroniske dokumenter, mens det ikke er adgang til dette om en benytter papirbaserte dokumenter. Bruk av elektronisk avtaleinngåelse i kausjonsforhold skaper i så henseende betydelige avgrensingsproblemer i forhold til tvangsfullbyrdelse. Det bemerkes at kreditor uansett har mulighet til å benytte ” fremgangsmåten for inndrivelse basert på skriftstykket”, med grunnlag i en faktura, purring eller annet dokument som er sendt til kausjonisten. Ved tvist om kravet kan partene da møtes i forlikrådet.

Vedrørende tvangsfullbyrdsloven § 7-2 bokstav f

Politidirektoratet er, i likhet med Namsfogden i Oslo og Sogn og Fjordane politidistrikt, skeptisk til at en skal åpne for direkte bruk av elektronisk dokumentasjon som ”skriftstykket” og grunnlag for direkte tvangsinn drivelse. Vi viser til at tvangsfullbyrdelse er et særdeles inngripende tiltak og at det derfor er på sin plass at kreditor forut for fullbyrdelsen tilkjenne gir sitt krav på en mer betryggende måte enn at det er sendt en e-post til en eller annen e-postadresse som muligens er i bruk. Det bemerkes at tvangsfullbyrdelse etter tvfbl. § 7-2 bokstav f, er kjennetegnet ved at tvangsgrunnlaget utelukkende er en påstand fra kreditor og at det i utgangspunkt ikke kreves dokumentasjon for avtaleinngåelse eller liknende.

I Høyesteretts kjennelse av 8. desember 2009 ble det fastslått at et inkassovarsel sendt av en inkassator som ledd i tvangsinn drivelse for en oppdragsgiver, er å regne som ”skriftstykket som fordringshaveren selv har sendt” i relasjon til tvfbl. § 7-2 f. Vi kan derfor ikke se at det er behov for endring av tvfbl. § 7-2 bokstav a eller f. Inkassovarsel skal alltid være skriftlig og på papir, jf. inkassoloven § 9. Det er tidligere tatt stilling til at inkassovarsler ikke skal sendes elektronisk, se Ot.prp.nr 108 (2000-2001) lovendringer for å fjerne hindre for elektronisk kommunikasjon.

Når en som ”skriftstykket” kan benytte skriftlige puringer, inkassovarsel, betalingsoppfordringer mv, uavhengig av om de er sendt av fordringshaver eller inkassator på vegne av fordringshaver, er loven allerede tilrettelagt for inndrivelse av gjeld stiftet ved ”elektronisk ordning”, autogiroavtaler, e-fakturaordninger mv. Eventuelle utskrifter og annen dokumentasjon i forbindelse med gjeldsstiftelsen kan vedlegges som pdf filer eller liknende, uten at en får de samme utfordringer i forhold til tekniske løsninger og verifikasjon av sertifikater. Om saksøkte protesterer på kravet vil partene møtes til behandling og umiddelbar bevisprøving i forlikrådet. En slik ordning er klart å foretrekke.

Romerike politidistrikt på sin side uttaler at den foreslåtte endringen i tvangsfullbyrdsloven § 7-2 f vil gjøre loven enklere å praktisere: ”Det kan i dag være vanskelig for namsmannen å avgjøre om den fremlagte dokumentasjonen er sendt skyldneren elektronisk eller som brevpost. En faktura som skrives ut vil ofte se helt lik ut uavhengig av måten den har blitt sendt på til skyldneren, derfor blir sannsynligvis elektroniske dokumenter også i dag godkjent som skriftstykket.”

Sogn og Fjordane politidistrikt uttaler at arbeidsgruppens forslag til endringer i tvangsfullbyrdsloven bør utredes nærmere og viser til følgende:

”Gjennom reglene om uimotsagte krav er grunnleggende prinsipp om iretteføring og tvangsfullbyrdelse av pengekrav snudd opp ned. Reglene om uimotsagte krav som tvangsgrunnlag er så ”lettvint” at det i realiteten innebærer at det ”klassiske” kravet om tvangsgrunnlag for utleggsbegjæring er fjernet. Rettssikkerhetsgarantien som ligger i kravet om tvangsgrunnlag er i stedet lagt inn i regelverket om saksøktes rett til å få innsigelser prøvet av forliksrådet i ettertid.

Høyesterett har gjennom sin avgjørelse 2009-2306 åpnet muligheten ut over det som opprinnelig ble oppfattet som begrensninger etter § 7-2 f. Arbeidsgruppens forslag om å likestille skriftlig og elektronisk dokumentasjon åpner muligheten for praktisk bruk av bestemmelsen ytterligere.

Da bør heller lovgiver på generelt grunnlag forelegges spørsmålet om man ikke kunne legge til grunn prinsippet i § 7-2 f både for pengekrav og for fravikelser.

Bestemmelsen om såkalte ”bankgjeldsbrev” i tvangsloven § 7-2 a har etter utvidelsen i § 7-2 f kanskje fått preg av en ”historisk etterlevning” fra den tid da dom i forliksrådet i praksis var det ellers enerådende tvangsgrunnlag. Slik kan det være også med andre særlige tvangsgrunnlag i bestemmelsen.

I stedet for en delvis revisjon av § 7-2 som foreslått, bør bestemmelsen gjennomgås i sin helhet og tilpasses en ønsket og forventet utvikling. Dette kan medføre en forenkling og klargjøring for alle aktører.

Arbeidsgruppen har begrenset sin drøfting til spørsmålet om dokumentasjonen er ”forsvarlig sendt” Arbeidsgruppen har således ikke gått inn i den mer grunnleggende diskusjonen om rettssikkerhetsgarantiene knyttet til tvangsinn drivelsen. I tillegg til de ”klassiske” problemstillinger knyttet til publikums rettssikkerhet, åpner moderne informasjonsteknologi nye utfordringer. Forslaget til endring i tvangsloven er således ikke tilstrekkelig gjennomarbeidet for videre behandling.”

Endring av tvfbl. § 13-2 første ledd bokstav a og b

Elektronisk tinglysning av leiekontrakter kan være praktisk, men Politidirektoratet ser, i likhet med Namsfogden i Oslo, større problemer ved og liten nytteverdi i å åpne for at elektronisk signerte leiekontrakter skal kunne benyttes som tvangsgrunnlag for utkastelse, jf. tvfbl. § 13-2 første ledd, bokstav a og b. Verifiseringsproblemene er det redegjort for ovenfor. Namsfogden i Oslo, som behandler ca 40-45% av alle utkastelsesbegjæringer i Norge, uttaler at ”Det finnes knapt eksempler på at det er begjært utkastelse på bakgrunn av en tinglyst leiekontrakt. I en utkastelsessituasjon har det særlig stor betydning at en kan stå ute på adressen hvor utkastelsen skal gjennomføres og vise frem den signerte leiekontrakten hvor fravikelsesklausulen er inntatt og godkjent av saksøkte. Det er fullt mulig å innføre elektronisk tinglysning av leiekontrakter uten å måtte endre tvangsfullbyrdelsesloven. I og med at næringsseiendommer ofte omsettes og fremleies, er det liten grunn til å tro at partene ikke ønsker å ha en skriftlig kontrakt, selv om de ønsker å gjennomføre selve tinglysingen av rettigheten elektronisk.”

Behov for presisering i tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 bokstav f, andre punktum

Tvfl. § 7-2 bokstav f andre punktum angir at ”Skriftstykke er også tvangsgrunnlag for renter og utenrettslige inndrivelseskostnader.” Det er med jevne mellomrom de siste ca 5 årene blitt reist tvil om bestemmelsen gir grunnlag for tvangsinn drivelse av også renter på utenrettslige inndrivelseskostnader. Det kan virke som om bestemmelsen praktiseres noe ulikt og dette er klart uheldig. For øvrig viser vi her til andre utgave av Tvangsfullbyrdelse og gjeldsordning av Runa Bunæs m.fl., side 156. Problemet synes å ha sitt utspring i at bestemmelsen inneholder en relativt detaljert oppregning, som ikke uttrykkelig nevner rente på utenrettslige inndrivelseskostnader.

Namsfogden i Oslo anser det som åpenbart at det kan kreves renter av utenrettslige inndrivelsesomkostninger, jf. lov om forsinket betaling, og viser til at: ”Det er intet som tyder på at lovgiver har ønsket å avgrense mot renter av inkassosalær. Språklig sett kan en anse at termen ”renter”, omfatter både rente av hovedkravet og aksessoriske tilleggskrav som inkassosalær. Reelle hensyn taler for at renter av inkassosalær kan inndrives sammen med hovedkravet. Formålet med innføringen av tvfl. § 7-2 f, var å få flest mulig saker uten tvist over fra behandling i forliksrådet og til direkte inndrivelse hos namsmannen. En avgrensning mot renter av inkassosalær vil innebære at kreditor enten må oppgi et rettmessig rentekrav eller ta ut forliksklage for å få dom for retten og dernest begjære utlegg. En slik praksis vil kunne undergrave den ordning lovgiver har etablert.”

Også Romerike politidistrikt påpeker behovet for en rettsavklaring på dette området.

Politidirektoratet mener at det for å forhindre misforståelser i fremtiden, bør presiseres at et skriftstykke også er ”tvangsgrunnlag for renter, utenrettslige inndrivelseskostnader og renter av slike kostnader”.

3. Oppsummering

Politidirektoratet mener at det ikke er nødvendig å foreta endringer i tvangsfullbyrdelsesloven for å oppnå arbeidsgruppens hovedmålsetting om å tilrettelegge for rask og god innkreving av gjeldsforhold som er stiftet ved bruk av elektronisk kommunikasjon.

At en ordning med elektronisk tinglysning innføres uten å endre tvangsfullbyrdelsesloven har i tillegg den fordel at det ikke blir nødvendig å foreta endringer i saksbehandlingssystem, rutiner og brevmalen. Erfaringer gjennom bruk av saksbehandlingssystemet SIAN i fem år, tilsier at alle endringer tar meget lang tid å implementere og er svært kostnadskrevende.

Med hilsen

Vidar Refvik
ass. politidirektør

Steinar Talgø
seksjonsjef

Saksbehandler:
Gunnvor Hovde
Tlf: 23364129

Vedlegg:
2

Høringsuttale i forhold til

Justisdepartement – Rapport fra arbeidsgruppe: Elektronisk tinglysning

Innledning:

Arbeidsgruppens oppgave har vært å undersøke og løse lovgiverspørsmålene som reiser seg ved å gi/pålegge publikum en generell adgang til eller plikt til å bruke elektronisk form ved innsending av melding om tinglysning (i fast eiendom).

For namsmyndigheten er teknikken delvis tatt i bruk ved at namsmannens utlegg (i fast eiendom) registreres elektronisk hos Kartverket gjennom Utleggsdatabasen / SIAN. Namsmyndigheten har pr i dag fortsatt ikke tatt i bruk elektroniske begjæringer om utlegg.

Arbeidsgruppen har i sin drøftelse gått videre. Som det heter i pkt 15 : ” Skal elektronisk tinglysning bli attraktiv, må tvangsfullbyrdelsen av krav med elektronisk dokumentasjon være like greit som tvangsfullbyrdelse av krav med papirdokumentasjon”. På den bakgrunn foreslår arbeidsgruppen endringer i Tvangsloven § 7-2 og 13 – 2 som innebærer at også elektronisk signerte gjeldsbrev eller leieavtaler skal gi grunnlag for summarisk tvangsinn drivelse. I tillegg foreslår arbeidsgruppen at også elektronisk dokumentasjon skal kunne utgjøre et såkalt uimotsagte krav etter Tvangsloven § 7-2 f (og ikke kun et skriftstykke).

Uttale:

Arbeidsgruppen har i sitt kap 15,- som de selv er inne på, gått en langt stykke utenfor kjerneområdet av sitt mandat.

Det er prisverdig man har et bredt perspektiv og at man ser gjeldende regelverk med nye øyne. Innspillet på dette området bør imidlertid utredes med et endra større perspektiv dersom det er aktuelt med endringer.

Gjennom reglene om uimotsagte krav er grunnleggende prinsipp om iretteføring og tvangsfullbyrdelsens av pengekrav snudd opp ned. Reglene om uimotsagte krav som tvangsgrunnlag er så ”lettvint” at det i realiteten innebærer at det ”klassiske” kravet om tvangsgrunnlag før utleggsbegjæring er fjernet. Rettssikkerhetsgarantien som ligger i kravet om tvangsgrunnlag er i stedet lagt inn i regelverket om saksøktes rett til å få innsigelser prøvet av forliksrådet i ettertid.

Høyesterett har gjennom sin avgjørelse 2009-2306 åpnet muligheten ut over det som opprinnelig ble oppfattet som begrensninger etter § 7-2 f. Arbeidsgruppens forslag om å likestille skriftlig og elektronisk dokumentasjon åpner muligheten for praktisk bruk av bestemmelsen ytterligere.

Da bør heller lovgiver på generelt grunnlag forelegges spørsmålet om man ikke kunne legge til grunn prinsippet i § 7-2 f både for pengekrav og for fravikelser.

Bestemmelsen om såkalte ”bankgjeldsbrev” i Tvangsloven § 7-2 a har etter utvidelsen i § 7-2 f kanskje fått preg av en ”historisk etterlevning” fra den tid da dom i forliksrådet i praksis var det ellers enerådende tvangsgrunnlag. Slik kan det være også med andre særlige tvangsgrunnlag i bestemmelsen.

I stedet for en delvis revisjon av § 7-2 som foreslått, bør bestemmelsen gjennomgås i sin helhet og tilpasses en ønsket og forventet utvikling. Dette kan medføre en forenkling og klargjøring for alle aktører.

Arbeidsgruppen har begrenset sin drøfting til spørsmålet om dokumentasjonen er ”forsvarlig ? sendt” Arbeidsgruppen har således ikke gått inn i den mer grunnleggende diskusjonen om rettssikkerhetsgarantiene knyttet til tvangsinndrivelsen. I tillegg til de ”klassiske” problemstillinger knyttet til publikums rettssikkerhet, åpner moderne informasjonsteknologi nye utfordringer. Forslaget til endring i tvangsloven er således ikke tilstrekkelig gjennomarbeidet for videre behandling.

Nordfjordeid 22.sept 2010

Arne Roti
Politiadvokat

Jeg bekrefter at dette er å anse som en høringsuttalelse fra politimesteren i Sogn og Fjordane politidistrikt.

Florø, 1. oktober 2010

Johan Brekke
Politimester

POLITIET

POLITIMESTEREN

POLITIDIREKTORATET	
13 SEPT 2010	
Arkiv 08-13	Arkivkode 0003
Saksnr 10/1777	Dok nr. 4

MOFFATT

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse
201001777-1

Vår referanse
2010/02102-2 770

Dato
08.09.2010

Høring - forslag til endring i tinglysingsloven mv. (Elektronisk tinglysing)

Romerike politidistrikt viser til Politidirektoratets e-post av 30. juni 2010 hvor det bes om høringsuttalelse til ovennevnte endringsforslag.

Vi støtter arbeidsgruppens konklusjoner og ser klart effektiviseringsgevinsten av å innføre elektronisk tinglysning.

Den foreslåtte endringen i tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 f om å la elektroniske dokumenter omfattes av skriftstykkebegrepet, vil gjøre loven enklere å praktisere. Det kan i dag være vanskelig for namsmannen å avgjøre om den fremlagte dokumentasjonen er sendt skyldneren elektronisk eller som brevpost. En faktura som skrives ut vil ofte se helt lik ut uavhengig av måten den har blitt sendt på til skyldneren, derfor blir sannsynligvis elektroniske dokumenter også i dag godkjent som skriftstykker.

Siden det allerede er forslått å endre tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2 f, ber vi om at det samtidig vurderes å gjøre en presisering i ordlyden, slik at det avklares hvorvidt regelen gir hjemmel for å tvangsinn drive renter på utenrettslige omkostninger. Slik paragrafen lyder i dag, gir den etter vår oppfatning kun hjemmel til å tvangsinn drive renter og utenrettslige omkostninger. Vi er imidlertid kjent med at andre mener at regelen også hjemler tvangsinn drive av renter på utenrettslige omkostninger, jf. side 156 i andre utgaven av Tvangsfullbyrdelse og gjeldsordning av Runa Bunæs m.fl. I dag praktiseres regelen ulikt blant namsmennene, og så vidt vi er kjent med foreligger det ikke rettsavgjørelser som omhandler problemstillingen. Vi ønsker derfor å peke på at regelen praktiseres ulikt og at det er behov for en avklaring.

Jørgen L. Hoidahl

Britt Hjeltnes
Britt Hjeltnes
namsfogd

Romerike politidistrikt

Politimesteren, besøk: Jonas Liesgt 20
Post: Postuttak, N-2001 Lillestrøm
Tlf: 64 84 20 00 Faks: 64 84 28 40
E-post: post.romerike@politiet.no

Postgiro: 7874.06.31666